

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 8. juni 2004 (11.06)
(OR. en)**

10246/04

LIMITE

**COMEM 11
COMAG 9**

NOTE

---

fra: formandskabet
til: Coreper/Rådet
Tidl. dok. nr.: 10088/04 COMEM 10 COMAG 8
Vedr.: Strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten

---

1. På baggrund af drøftelserne i Coreper den 3. juni 2004 og de tekstforslag, som blev fremsat i den forbindelse, fremsender formandskabet herved den endelige udgave af udkastet til rapport om et strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten (jf. bilaget).
2. Coreper opfordres til at drøfte det endelige udkast til rapport og fremsende det til Rådet som A-punkt sammen med følgende korte proceduremæssige konklusioner:

"Rådet bifaldt udkastet til endelig rapport om et strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten og henstillede til Det Europæiske Råd, at det godkender rapporten."

Udkast til
endelig rapport
om et
strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten

Udvikling af politikken

Det Europæiske Råd i december 2003 anmodede formandskabet og generalsekretæren/den højtstående repræsentant om i samråd med Kommissionen at forelægge konkrete forslag til en strategi med hensyn til Mellemøstregionen. I den forbindelse blev en interimrapport modtaget positivt af Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 22. marts og af Det Europæiske Råd den 26. marts 2004. Interimrapporten omhandlede dette spørgsmål og det hermed forbundne mandat fra Det Europæiske Råd til at udvikle forbindelserne med den arabiske verden.

Denne endelige rapport om et strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten bygger på interimrapportens analyse og konklusioner og på de konsultationer, der har fundet sted med partnerne.

På grundlag af det hidtidige arbejde og de afholdte konsultationer er der blevet opstillet flere hovedprioriteter i forbindelse med udviklingen af et strategisk EU-partnerskab med Middelhavslandene og Mellemøsten. Disse prioriteter omfatter: behovet for bl.a. at fremme fælles interesser ved at hjælpe med at tage de udfordringer op, som EU's partnere i Middelhavslandene og Mellemøsten står over for; betydningen af en partnerskabsstrategi; behovet for differentiering; en erkendelse af, at reformer kun kan lykkes, hvis de kommer inde fra de berørte samfund, og ikke pålægges udefra; behovet for et sammenhængende grundlag for EU's politikker; og endelig det ønskelige i at lade disse interesser og principper komme til udtryk i en konkret politisk dagsorden, der tager de udfordringer op, som Middelhavslandene og Mellemøsten står over for.

Interesser og udfordringer

Europa og Middelhavslandene og Mellemøsten er knyttet sammen både geografisk og i kraft af deres fælles historie. Middelhavet har altid været bindeled mellem befolkningerne i disse områder. Et voksende antal personer, der har bosat sig i EU, samt EU-borgere har deres oprindelse i Middelhavslandene og Mellemøsten, hvilket styrker forbindelserne yderligere på et meget grundlæggende og personligt plan. Vores geografiske nærhed har været en realitet i mange år og understøtter vores indbyrdes afhængighed; vores politik i de kommende år skal afspejle disse realiteter og forsøge at sikre, at de fortsat udvikler sig positivt.

Middelhavslandene er vores naboer. Vi har nu arbejdet sammen med dem i Barcelona-processen i næsten ti år. Vi har et solidt og veludbygget sæt samarbejdsaktiviteter, som vi agter at videreudvikle. EU er også fast besluttet på at fremme partnerskabet med Golfstaterne. EU forpligter sig fortsat til at arbejde for en løsning af den arabisk-israelske konflikt og for en fredelig stabilisering og genopbygning i Irak.

I bilaget til dette dokument gøres der rede for EU's eksisterende forpligtelser vedrørende forbindelserne med Middelhavslandene og Mellemøsten, og EU's langsigtede tilsagn med hensyn til de udfordringer, de står over for. Rammer som Euro-Middelhavs-partnerskabet, naboskabspolitik og samarbejde med GCC, Iran og Yemen har været forløbere for dette tilsagn.

Som der står i EU's sikkerhedsstrategi er "vor opgave at arbejde for en ring af lande med god regeringsførelse øst for Den Europæiske Union og ved Middelhavet, som vi kan pleje tætte forbindelser og samarbejde med".

Hvert land har sine udfordringer, men det er muligt at identificere nogle udfordringer, der er fælles for de fleste af de berørte lande. Der er almindelig enighed om arten og rækkevidden af disse udfordringer, der er velbeskrevet i rapporter fra de pågældende lande. Man kan ikke tage udfordringerne op ved at opretholde status quo; politiske, sociale og økonomiske reformer er påkrævet. Sådanne reformer kan kun lykkes, hvis de kommer inde fra de berørte samfund; de kan og bør ikke pålægges udefra.

Mange af udfordringerne stammer fra et enkelt overordnet problem: en befolkning med en lav gennemsnitsalder, der skaber stigende efterspørgsel efter uddannelse og arbejde, udgør en stadig større udfordring. Reformen i Middelhavslandene og i Mellemøsten skal give disse unge mulighed for at udfylde en rolle i deres samfund og få indfriet deres ønsker. At sikre en stabil fremtid med velstand for disse unge er den største udfordring for deres regeringer.

Den Arabiske Liga erklærede på topmødet i Tunis den 22.-23. marts 2004, at den er rede til at samarbejde mere intenst med det internationale samfund for at sikre velstand og udvikling af de arabiske stater og befolkninger.

EU vil forsøge at være med til at tage disse udfordringer op i en samarbejdsvillig ånd gennem partnerskab og dialog. De sikkerhedsmæssige udfordringer, der allerede har udviklet sig til et niveau, der skaber bekymring, omfatter bl.a. regionale konflikter, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben og organiseret kriminalitet.

Disse udfordringer skal tages op ved hjælp af en bred række foranstaltninger, lige fra at fremme et område i Mellemøsten, der er frit for masseødelæggelsesvåben, og hindre spredningen af dem til at sikre økonomisk vækst og stabilitet, forvalte og behandle migrationsspørgsmål, sørge for energiforsyningsikkerheden samt fremme bæredygtig udvikling, retsstatsprincippet, respekt for menneskerettighederne, civilsamfundet og god regeringsførelse.

Principper for initiativer

- partnerskab og dialog bør være grundpillerne i strategien
- en tilfredsstillende gennemførelse kræver et langsigtet og konsekvent engagement med en pragmatisk tilgang
- det bør klart fremgå af det strategiske partnerskab, at det ikke kan anvendes på samme måde for alle lande

- det strategiske partnerskabs formål er at udvikle et velstående, sikkert og dynamisk Middelhavsområde og Mellemøsten
- EU vil sammen med partnerne arbejde for en fredelig stabilisering og genopbygning i Irak
- det strategiske partnerskab skal fokusere på landene i Nordafrika og Mellemøsten, herunder landene i GCC, Yemen, Irak og Iran
- en løsning af den arabisk-israelske konflikt skal fortsat være en central strategisk prioritet. Det er klart, at det ikke vil være muligt at skabe et fælles område med fred, velstand og fremskridt, medmindre der findes en retfærdig og varig løsning på konflikten. EU's vedvarende engagement i løsningen af denne konflikt skal fortsat være et centralt element i politikken udadtil
- fremskridt i retning af en løsning af den arabisk-israelske konflikt må dog ikke være en forudsætning for at tage de presserende udfordringer op med hensyn til reformer, som vores partnere står overfor, og vice versa
- de primære politiske problemer, som EU arbejder på at løse, omfatter god regeringsførelse, demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder, kønsspørgsmål, respekt for mindretals rettigheder, samarbejde om ikke-spredning, terrorismebekæmpelse, konfliktforebyggelse og -løsning samt økonomisk udvikling, hvilket anerkendes i erklæringen fra Den Arabiske Ligas topmøde den 23. maj 2004
- det skal komme til udtryk i partnerskabet, at ungdomsuddannelse for både mænd og kvinder spiller en central rolle for udviklingen af et vidensamfund
- partnerskabet skal ligeledes støtte styrkelsen af kvinders indflydelse og status og bidrage til, at de deltager mest muligt i samfundet
- partnerskabet skal søge at fremme forståelsen mellem befolkningerne i Den Europæiske Union og i Middelhavslandene og Mellemøsten, især ved at bidrage til gensidig forståelse for deres unikke kulturer
- partnerskabet skal give alle partnere mulighed for at udvikle sig i et tempo, der er i overensstemmelse med deres vilje til at forpligte sig

- partnere, der hurtigere får gennemført en reformrelateret dagsorden, bør have større muligheder for at udnytte de yderligere fordele ved partnerskabet
- det strategiske partnerskab bør tage udgangspunkt i de eksisterende strukturer, hvis de findes
- hvis denne fremgangsmåde ikke er fyldestgørende, bør der overvejes nye strukturer for de lande, med hvilke de eksisterende bilaterale eller regionale rammer er utilstrækkelige
- der findes fælles sikkerhedspolitiske spørgsmål, som vi bør håndtere i partnerskabets ånd; vi bør anerkende en bred definition af sikkerhed, der tager hensyn til indenrigspolitiske spørgsmål, som skaber usikkerhed, f.eks. manglende økonomisk udvikling og arbejdsløshed, især ungdomsarbejdsløshed
- et vigtigt element i vore indbyrdes forbindelser er tilstedeværelsen af betydelige befolkningsgrupper i Europa, der har rødder i vores partnerlande.

Den fremtidige udvikling af politikken

Det strategiske partnerskab er udviklet ved hjælp af konsultationer med de berørte lande, bl.a. på midtvejsmødet på ministerplan for Euro-Middelhavs-partnerskabet den 5.-6. maj 2004 i Dublin og mødet på ministerplan mellem EU og GCC den 17. maj 2004. Konsultationer vil fortsat spille en væsentlig rolle for udviklingen og revisionen af politikken. Konsultationerne vil fortsætte i kraft af et dynamisk samspil mellem EU og dets partnere for så vidt angår gennemførelsen af den politiske dagsorden og mere formelt gennem regelmæssige konsultationer om den bredere dagsorden.

EU vil også arbejde tæt sammen med FN for at forfølge de mål, der er fastsat i det strategiske partnerskab. EU vil forsøge at få mulighed for at handle i sammenhæng med initiativer, der foreslås af andre aktører, f.eks. G8's overordnede initiativ for Mellemøsten og Nordafrika.

Planen er, at de elementer, der fastlægges i den politiske dagsorden for det strategiske partnerskab, skal danne grundlag for gennemførelsen af partnerskabet.

Det er tanken, at gennemførelsen af det strategiske partnerskab første gang skal tages op til revision af Det Europæiske Råd i juni 2005 og derefter hvert halvår. Rådets gennemgang af gennemførelsen skal bygge på en rapport, der skal udarbejdes af formandskabet, generalsekretæren/den højtstående repræsentant og Kommissionen efter en relevant høring af medlemsstaterne inden for de eksisterende strukturer.

***

En politisk dagsorden for det strategiske partnerskab

Det primære mål for EU's politiske dagsorden er gennem partnerskaber at fremme udviklingen af et fælles område med fred, velstand og fremgang i Middelhavslandene og Mellemøsten. Målsætningen er tætte samarbejdsforbindelser, der i så høj grad som muligt imødekommer behov i Middelhavslandene og Mellemøsten.

Den politiske dagsorden vil hovedsagelig blive udarbejdet ved hjælp af eksisterende instrumenter og mekanismer.

For at det strategiske partnerskab kan vedblive med at være dynamisk og livskraftigt og for at sikre dets fortsatte relevans, er det nødvendigt at indføre en revisionsmekanisme inden for rammerne af de eksisterende instrumenter.

EU har en række instrumenter til rådighed for sine forbindelser med Middelhavslandene og Mellemøsten. Barcelona-processen (og fremme af denne proces ved hjælp af den europæiske nabo-skabspolitik) danner en stærk ramme for forbindelserne med Middelhavslandene og giver mulighed for både en multilateral tilgang og en tilgang fra land til land, der tilpasser EU's forbindelser til de enkelte landes specifikke problemer, til landenes behov og de fremskridt, der er gjort.

Til gengæld er EU's forbindelser med landene øst for Jordan mindre udviklet. EU har aftalemæssige forbindelser med GCC og Yemen, hvorimod der ikke findes aftalemæssige rammer med Iran og Irak. Disse landes økonomiske og sociale karakteristika kræver andre instrumenter end de programmer, der anvendes inden for rammerne af Barcelona-processen.

En omfattende og langsigtet EU-dagsorden for initiativer baseret på partnerskab og deltagelse af partnerne i Middelhavslandene og Mellemøsten bør omhandle følgende hovedspørgsmål med sigte på opfyldelse af klart udtrykte mål.

1. Fredsprocessen i Mellemøsten

EU's overordnede **mål** skal fortsat være en forhandlingsløsning med to stater, som er aftalt mellem parterne, og som vil føre til en levedygtig, suveræn og uafhængig palæstinensisk stat, der eksisterer side om side i fred med et Israel, der består inden for anerkendte og sikre grænser. EU bekræfter på ny, at det er overbevist om, at kvartettens køreplan er den eneste vej, der kan føre frem til dette resultat, og er fast besluttet på at fortsætte bestræbelserne på at nå målet ad denne vej. Et centralt **princip** for EU og for kvartetten som helhed er, at spørgsmål vedrørende den endelige status skal forhandles og aftales mellem parterne selv, og at de ikke må foregribes. En retfærdig, samlet og varig løsning kræver, at Syrien og Libanon er omfattet.

2. Politisk dialog - menneskerettigheder og retsstatsprincip

EU bør vedtage følgende **generelle tilgang** under hensyn til bl.a. anmodninger fra partnerne i Middelhavslandene og Mellemøsten:

- udbygge den politiske dialog med partnerne med særlig fokus på konkrete reformspørgsmål
- udvikle systematisk støtte til retsstatsprincippet og god regeringsførelse med vægt på juridiske reformer og menneskerettigheder med en konstruktiv deltagelse af de nationale myndigheder
- støtte valgprocesser og reformer af retsvæsenet
- tage kontakt til ikke-voldelige politiske organisationer og bevægelser i civilsamfundet på alle planer og lade sådanne kontakter stå åbne for alle organisationer, der anvender ikke-voldelige og demokratiske midler
- arbejde for at gennemføre henstillingerne i den relevante meddelelse fra Kommissionen om menneskerettigheder og demokrati, der blev vedtaget af Rådet i november 2003, bl.a. ved hjælp af eksisterende bilaterale og regionale programmer og øget fokus gennem det europæiske initiativ for demokrati og menneskerettigheder.

EU bør:

i forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

- arbejde inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik, udarbejde nationale handlingsplaner om menneskerettigheder og demokrati og yde finansiel og anden støtte til deres gennemførelse
- forsøge at få oprettet underudvalg om menneskerettigheder og demokrati inden for rammerne af alle associeringsaftaler
- uddybe indholdet af den eksisterende politiske dialog med øget fokus på gennemførelsen af konkrete reformforanstaltninger på alle de omhandlede områder

i forbindelserne med landene øst for Jordan

- overveje bilaterale politiske aftaler med de GCC-medlemmer, der ønsker at gøre hurtigere fremskridt med hensyn til spørgsmål, som volder bekymring
- overveje at styrke EU's kapacitet inden for Golfområdet med henblik på dette og andre mål

i forbindelserne med andre lande

- udvikle en dialog om disse spørgsmål med ny fokus på gennemførelsen af konkrete reformforanstaltninger
- overveje at afholde tættere og mere regelmæssige konsultationer med Den Arabiske Liga
- overveje at kontakte andre relevante organisationer
- overveje at udvikle rammer for dialog og tillidsskabelse på regionalt plan med landene øst for Jordan.

3. Ikke-spredning, sikkerhedsmæssig dialog og terrorismebekæmpelse

EU's overordnede **mål** bør være at oprette passende mekanismer for konsultationer og samarbejde med henblik på en øget politisk dialog om konfliktforebyggelse og krisestyring, terrorismebekæmpelse og ikke-spredning.

De **midler**, der kan anvendes til at nå dette mål, omfatter bl.a.:

Ikke-spredning

I forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

- indsætte en EU-standardbestemmelse om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben i alle nye aftaler med tredjelande
- oprette ekspertunderudvalg inden for rammerne af associeringsaftaler og andre aftaler med tredjelande
- intensivere dialogen inden for Barcelona-processens politiske kapitel om gennemførelsen af relevante internationale aftaler og kontrolpolitikken vedrørende eksport/endelig anvendelse.

I forbindelserne med landene øst for Jordan

- intensivere dialogen i forbindelse med de relevante politiske instrumenter med GCC - og eventuelle eksisterende og fremtidige instrumenter, der skal udarbejdes med Yemen, Irak og Iran - om gennemførelsen af relevante internationale aftaler og kontrolpolitikken vedrørende eksport/endelig anvendelse.

Den sikkerhedsmæssige dialog

I forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

- styrke forbindelserne mellem ESFP og Barcelonaprocessen ved:
  - at øge kendskabet til aktioner på ESFP-området og gøre dem mere synlige
  - at give samarbejdet større indhold og gøre det mere konkret
  - at åbne mulighed for, at Middelhavspartnerne kan deltage i øvelser og uddannelse.

- overveje en genoptagelse, når forholdene tillader det, af drøftelserne inden for Euro-Middelhavs-partnerskabet om udkastet til freds- og stabilitetspagt for Middelhavsområdet og andre tilsvarende rammer.

I forbindelserne med landene øst for Jordan

- påbegynde interne overvejelser og konsultationer med området øst for Jordan med henblik på en samlet tilgang til sikkerheden i området, herunder tilskyndelse af partnerne til at overveje tillidsskabende foranstaltninger, f.eks. meddelelse om øvelser, udveksling af militære observatører osv.
- overveje udvikling af en regional ramme for en dialog og tillidsskabende foranstaltninger med landene øst for Jordan.

Bekæmpelse af terrorisme

I forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

gennemføre et styrket operativt samarbejde om bekæmpelse af terrorisme mellem retsmyndighederne og politiet og gennem de underudvalg vedrørende sikkerhed og retfærdighed, der allerede findes eller er under oprettelse inden for rammerne af Euro-Middelhavs-associeringsaftalerne og Euro-Middelhavs-partnerskabets handlingsplaner.

I forbindelserne med landene øst for Jordan

- Bygge videre på de nuværende forpligtelser over for GCC, herunder spørgsmålet om tackling af finansieringen af terrorisme, og søge andre muligheder for teknisk samarbejde.

4. Migration

EU sigter mod at fremme en samlet tilgang til migration og social integration af migranter, der opholder sig lovligt i EU, og mod at udvide dialogen og samarbejdet om migration, som allerede er indledt med nogle Middelhavspartnere, til at omfatte alle partnere.

EU bør i den forbindelse benytte følgende generelle fremgangsmåder:

- fortsætte med at yde teknisk bistand og indgå i samarbejde med henblik på at forbedre den fælles forvaltning af migrationsstrømme, herunder grænsekontrol, og institutionel kapacitetsopbygning
- søge at indgå tilbagetagelsesaftaler med vore partnere
- være mere påpasselig med overholdelsen af internationale forpligtelser vedrørende beskyttelse af flygtninge og fair behandling af tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt i EU.

5. Økonomiske reformer

EU vil som led i partnerskaber støtte interne økonomiske og sociale reformer i samarbejde med statslige og civile aktører under hensyntagen til de relevante internationale rapporter på dette område. Dette mål vil kunne fremmes gennem følgende tiltag:

I forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

- fortsætte handelsliberaliseringen inden for Euro-Middelhavspartnerskabets rammer med yderligere liberalisering på landbrugs- og tjenesteydelsesområdet og indførelse af fuld-
stændig regional oprindelseskumulation. Generelt fortsætte med at fremme gennemfø-
relsen af Euromed-frihandelsområdet ved måldatoen 2010
- støtte den regionale økonomiske Euro-Middelhavs-dialog, også på ministerplan
- fremme en tilnærmelse af lovgivning med EU-lovgivningen, navnlig gennem Euro-
Middelhavs-partnerskabets handlingsplaner
- fremme den regionale syd-syd-integration; pilotforsøg med subregionalt samarbejde
skal i første instans omfatte de tre lande i det centrale Maghreb som vedtaget på mini-
stermødet i Euro-Middelhavs-partnerskabet i december 2003 i Napoli. EU skal også
støtte initiativer såsom Agadir-aftalen og Den Arabiske Maghreb-union i sit forsøg på at
sikre en bredere tilgang.

I forbindelserne med GCC-landene

- indgå og gennemføre frihandelsaftale mellem EU og GCC
- fremme samarbejdet med GCC-landene om spørgsmål såsom indførelse af en fælles GCC-mønt eller en fælles handelspolitik for GCC og et enhedsmarked
- Kommissionen skal undersøge, hvorvidt det er muligt at gennemføre de tekniske bistandsprogrammer for omstrukturering af de administrative rammer i Golf-området.

I forbindelserne med Yemen

- støtte økonomiske og dertil knyttede administrative reformer i Yemen og fremme Yemens integration i området.

Fælles elementer i forbindelserne med Middelhavsområdet og Mellemøsten

- fremme WTO-medlemskab for landene i Middelhavsområdet og Mellemøsten som følge af moderniseringen af deres lovgivningsstrukturer og liberaliseringen af import og eksport
- fremme gradvis indførelse af regionale frihandelsaftaler gennem f.eks. sammenkobling af EU/MED- og EU/GCC-frihandelsaftaler
- trække på erfaringerne fra det regionale Euro-Middelhavs-samarbejde, og om nødvendigt udvikle lignende programmer, der bygger på relevante elementer i Barcelona-processen
- fremme sammenkobling af energi-, transport- og telekommunikationsnet med de trans-europæiske net.

6. Social udvikling

- EU vil støtte specifikke aktioner i partnerlandene med henblik på at fremme uddannelse og styrke kvinders indflydelse og status
- aktionerne skal omfatte bredere adgang til eksisterende samarbejdsprogrammer for videregående uddannelser, og der skal fokuseres mere på at sikre, at et sådant samarbejde får multiplikatoreffekt i hele befolkningen og på alle uddannelsesniveauer
- EU vil også være særlig opmærksom på at sikre, at alle medlemmer af partnersamfundene får lige adgang til uddannelsesprogrammer og foranstaltninger vedrørende iværksætterkultur og økonomisk udvikling.

7. Dialog om kultur

EU vil satse på at øge mellemfolkelig og tværkulturel forståelse og respekt i EU og de pågældende lande:

I forbindelserne med Euro-Middelhavs-partnerskabet

- fremskynde oprettelsen af Anna Lindh's Euro-Middelhavs-fond for Dialogen mellem Kulturer i Alexandria
- fremme anvendelsen af fonden som et centralt led i forskning i dialogen mellem forskellige kulturer
- fremme anvendelsen af fonden til at øge samarbejdet på medieområdet
- Kommissionen og medlemsstaterne skal fortsætte og øge deres bestræbelser på at gøre EU's aktioner i Middelhavsområdet mere synlige
- fortsætte Euromed-Ungdom og Tempus-programmerne med henblik på øget samarbejde mellem og udvikling af civilsamfundsaktører i Middelhavsområdet.

I forbindelserne med landene øst for Jordan

- udvikle parallelle og kombinerede programmer for ungdomsudveksling og samarbejde med universiteter øst for Jordan.

Fælles elementer i forbindelserne med Middelhavsområdet og Mellemøsten

- undersøge muligheden for en tværkulturel dialog
- yde institutionel støtte til socialpolitiske foranstaltninger inden for uddannelse, ungdom og integration af mindretalssamfund
- undersøge, hvordan man kan fremme massemediernes rolle som formidler af mellemfolkelig forståelse og respekt
- fremme en kulturdialog med udveksling af erfaringer og bedste praksis i forbindelse med mindretals rettigheder og bekæmpelse af racisme, fremmedhad, anti-semitisme og islamofobi.

8. Irak

- tilskynde til en EU-strategi, der støtter stabilitet i et suverænt Irak og giver FN en stærk og central rolle i den politiske overgangsperiode
- bygge videre på den mellemfristede strategi for Irak, som er blevet udviklet parallelt med det strategiske partnerskab, med henblik på på kort, mellemlang og lang sigt at udvikle politikker for social, økonomisk og politisk genopbygning af Irak i en regional kontekst
- tilskynde til Iraks regionale integration ved at gøre fuld brug af EU's eksisterende rammer for dialog med nabolandene.

9. Iran

- EU bør på baggrund af den brede dialog, der blev indledt i 1998, arbejde på at få Iran fuldt integreret i det internationale samfund og på at styrke forbindelserne mellem EU og Iran gennem en samlet strategi, herunder udsigterne til aftalemæssige forbindelser, som tager sigte på at nå håndgribelige resultater på følgende fire områder: masseødelæggelsesvåben, menneskerettigheder, terrorisme og fredsprocessen i Mellemøsten.

10. Libyen

- Selv om en forbedring af Den Europæiske Unions forbindelser med Libyen er en ønskelig udvikling, må skridt i den retning vente, indtil der er fundet en tilfredsstillende løsning på alle udestående bilaterale problemer med EU-medlemsstaterne og de forhandlende stater (herunder La Belle-sagen og sagen om de bulgarske sygeplejersker). Libyen skal, som det blev besluttet på Det Europæiske Råd i Stuttgart, acceptere alt, hvad der er opnået i Barcelona-processen, før medlemskab af Euro-Middelhavs-partnerskabet kan komme på tale.

11. Synergi med andre initiativer

- EU vil forsøge at opnå størst mulig overensstemmelse med USA, FN og andre eksterne aktører i forfølgelsen af partnerskabets mål.

12. Løbende konsultation/revision

- EU vil fortsat benytte enhver given lejlighed til at konsultere parterne i Middelhavsområdet og Mellemøsten om det strategiske partnerskab
- formandskabet, generalsekretæren/den højtstående repræsentant og Kommissionen vil aflægge rapport om de fremskridt, der er gjort, på Det Europæiske Råd og derefter hvert halve år. Rapporten skal udarbejdes på baggrund af indlæg fra de relevante arbejdsgrupper, som vil kunne holde fælles møder med henblik herpå og tildeles opgaver af de relevante organer. Revisionen, der skal gennemføres inden for rammerne af de eksisterende instrumenter, vil navnlig samle sig om fremskridt med den politiske dagsorden for det strategiske partnerskab, der er omhandlet i denne rapport.

Eksisterende instrumenter og rammer

Forbindelserne mellem EU og landene i Middelhavsområdet og Mellemøsten afspejler, hvor forskellige landene og forholdene er. Der findes ingen enkelt ramme for partnerskab. EU yder finansiel bistand gennem samarbejdsprogrammer med alle lande med undtagelse af GCC-medlemsstaterne og Libyen.

Europa har et partnerskab med **landene i Middelhavsområdet**, som omfatter politisk dialog og dialog om sikkerhed, økonomiske forbindelser, herunder oprettelse af et frihandelsområde, og sociale og menneskelige forbindelser, som er af fundamental betydning i den ånd, der præger Barcelona-erklæringen. Oprettelse af et frihandelsområde sammen med indgåelse af associeringsaftaler, der stadfæster princippet om en kombination af frihandel med en betydelig finansiel støtte til fremme af modernisering, er vigtige aspekter af Barcelona-partnerskabet. Associeringsaftalerne og Euro-Middelhavspartnerskabet virker til fremme af lovgivningsreform og -konvergens.

Forbindelserne med denne gruppe af lande vil blive yderligere forbedret inden for rammerne af EU's naboskabspolitik. Denne politik understreger kravet om konkrete, målelige reformer, for at Middelhavspartnerne kan få del i EU's fire friheder.

Libyen er endnu ikke medlem af Euro-Middelhavs-partnerskabet. Det Europæiske Råd i Stuttgart besluttede, at Libyen kan blive medlem, så snart FN-sanktionerne er blevet ophævet, og Libyen ubetinget har accepteret alt, hvad der er opnået i Barcelona-processen. Den første betingelse er nu opfyldt, og det er op til Libyen at give et formelt tilsagn om opfyldelse af den anden betingelse. EU's stilling til disse tilsagn vil afhænge af, om der findes en tilfredsstillende løsning på alle udestående bilaterale spørgsmål med EU-medlemsstaterne og de forhandlende stater (herunder La Belle-sagen og sagen om de bulgarske sygeplejersker).

Mauritanien

Mauretania er medlem af Den Arabiske Maghreb-Union, der er en vigtig regional organisation inden for initiativets geografiske anvendelsesområde, og som flere andre medlemmer af Euro-Middelhavs-partnerskabet deltager i.

I forbindelserne med **GCC** er der hidtil blevet fokuseret på handelsmæssige og økonomiske spørgsmål. Samarbejdsaftalen med GCC omfatter forskellige områder af det økonomiske samarbejde; EU og GCC fører også en politisk dialog. Forhandlingerne om en frihandelsaftale er endnu ikke afsluttet.

Der findes allerede en handels- og samarbejdsaftale med **Yemen**, og en formel politisk dialog forventes indledt i juli 2004.

Der er for øjeblikket ingen formelle forbindelser med **Irak**. De fremtidige forbindelser med en suveræn irakisk regering vil følge retningslinjerne i den mellemløstede strategi, der skal vedtages på Det Europæiske Råd i juni 2004. EU spiller en rolle gennem sin støtte til genopbygningen, navnlig via Verdensbanken og FN.

Der er forhandlinger i gang med **Iran** om en handels- og samarbejdsaftale og en parallel politisk aftale. EU har desuden indledt en "bred dialog" og en "menneskerettighedsdialog" med Iran.
